

2. Закон України “Про аудиторську діяльність” від 14.09.2006 р. № 140–V (зі змінами і доповненнями).
3. Сайт Аудиторської Палати України – Режим доступу: www.apu.com.ua

Варчук О. А.

Одеський національний політехнічний університет

Особливості обліку, аналізу і аудиту товарних запасів

Торгівля – величезна галузь народного господарства. В цю сферу залучено практично все населення країни, або в якості продавців, або як покупців. В умовах ринкових відносин торгівля займає усе більш значне місце в структурі суспільного виробництва.

Торгівля у своєму розпорядженні має великий об’єкт – товарні запаси, що складають переважну частину оборотних коштів торговельного підприємства.

Товарні запаси – це кількість товарів у грошовому або натуральному вираженні, що знаходяться в торгових підприємствах, на складах, в дорозі на певну дату.

Товарні запаси утворюються на всіх стадіях руху товару: на складах виробничих підприємств, в дорозі, на складах оптових і роздрібних торгових підприємств. Розмір товарних запасів визначається обсягом і структурою товарообігу торговельного підприємства.

Щодня в діяльності торговельного підприємства відбувається безліч господарських процесів, пов’язаних з обігом товарних запасів: придбання, транспортування, приймання, вибраковування, навантаження і розвантаження, зберігання, продаж, доставка до покупця, уцінка, списання та ін. Серед різноманіття господарських операцій на торговому підприємстві облік товарних операцій є найбільш трудомістким.

Тому актуальність знання основ бухгалтерського обліку, контролю і аудиту, аналізу товарних запасів, їх раціональна та правильна організація особливо в умовах торгівлі в даний час висунута на передній план.

В торговельній діяльності особливо актуальним є облік товарних запасів, тому що:

– підтримання оптимальної пропорції між величиною товарообігу і розмірами товарних запасів – одне з важливих завдань торгових підприємств. При недостатній величині товарних запасів виникають складнощі з товарним забезпеченням товарообігу підприємства; зайві товарні запаси викликають додаткові втрати, збільшення потреби в кредитах і зростання витрат з виплати відсотків по них, збільшення витрат по зберіганню товарних запасів, що в сукупності погіршує загальний фінансовий стан торговельних підприємств.

– від правильного формування відпускної ціни залежить і фінансовий результат, і загальний успіх торгової організації. У той же час, перетворення в життя політики ціноутворення – більшою мірою мистецтво, ніж розрахунок. Від розміру відпускної ціни залежить і конкурентоспроможність товарів, і рівень їхньої оборотності, і показник "ціна – якість".

– при відсутності належним чином оформлених документів організація буває змушена доводити факт здійснення тих чи інших фінансово-господарських операцій та правильність їх відображення в бухгалтерських та податкових звітах за допомогою документів, що мають лише непряме відношення до спірного питання, що в ряді випадків викликає великі труднощі.

Бухгалтерський облік товарних запасів повинен забезпечити контроль за залишками, надходженням та витрачанням товарних запасів торговельного підприємства, тому питання організації бухгалтерського обліку операцій з грошовими коштами є дуже важливим та актуальним.

Основним завданням бухгалтерського обліку товарних запасів є своєчасна й правильна документація операцій і законне проведення господарських операцій щодо обліку товарних запасів.

Товарні запаси аналізуються в цілому по підприємству і по кожній товарній групі за даними оперативного обліку, а також бухгалтерської та статистичної звітності.

Товарні запаси обліковуються у натуральних та вартісних показниках, аналізуються, плануються і враховуються в абсолютних і відносних показниках.

Основним завданням аналізу товарних запасів є перевірка відповідності фактичних товарних запасів встановленим нормам і з'ясування причин відхилень. На підставі даних, отриманих в ході аналізу, вживаються заходи для нормалізації товарних запасів.

Ефективність керівництва діяльністю торговельного підприємства повністю залежить від здатності вчасно отримувати повну, точну, об'єктивну, досить детальну і своєчасну економічну інформацію про стан та рух товарних запасів. Далеко не у всіх торговельних підприємств організація облікового процесу товарних операцій досконала.

Купувати оптом, а продавати вроздріб це мистецтво яке постигає бухгалтер в процесі здійснення торгової діяльності.

Література:

1. Український бухгалтерський тижневик «Дебет-Кредит». – Режим доступу: <http://www.dtk.com.ua/>